



T.B.M.M.
CUMHURİYET HALK PARTİSİ
Grup Başkanlığı
Tarih : 24. Şubat 2021
Sayı : 1626

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

4447 Sayılı İşsizlik Sigortası Kanunu'nda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifim ve gerekçesi ekte sunulmuştur.

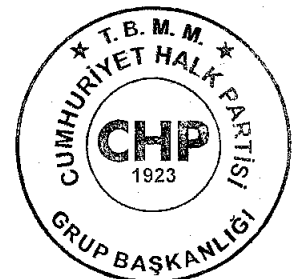
Gereğini saygılarımla arz ederim.

Dr. Jale Nur SÜLLÜ

Dr. Jale Nur SÜLLÜ

Eskişehir Milletvekili

TBMM BAŞKANLIĞI	
Tali Komisyon	Sağlık, Aile, Çalışma ve Sosyal İşler
Esas Komisyon	Plan ve Bütçe
Tarih :	26 Şubat 2021
Esas No:	2/3417



TBMM
KANUNLAR ve KARARLAR BÖLÜMÜ
24 Şubat 2021
Numara:

TBMM
GENEL EVRAK
24 Şubat 2021
No: 786125
EBYS'ye ALINMIŞTIR

GENEL GEREKÇE

Covid-19 küresel salgını, tüm dünyada halk sağlığını derinden etkilemesinin yanı sıra, bulaşın yaygınlaşmasının engellenmesi ve halk sağlığının korunması için alınan önlemler, ülkelerin ekonomik, toplumsal yapılarında da derin etkiler yaratmaktadır. Bulaşın yaygınlaşmaması için, alınan zorunlu önlemler ise ülkemiz gibi kırılgan ekonomilerde, sadece ülkemiz ekonomisini olumsuz etkilemekle kalmamakta, aynı zamanda vatandaşlarımızın ekonomisini de derinden etkilemekte, çalışanlar, iş görememe ve işsizlik gibi sosyo-ekonomik risklerle karşı karşıya kalmaktadır.

Bu kapsamda 4857 sayılı İş Kanunu'nun Geçici 10. Maddesiyle işverenlere iş sözleşmelerini fesih yasağı getirilmiş, bunun yanında yine işverenlere işçilerini tek taraflı kararlarla ücretsiz izne çıkarma yetkisi tanınmıştır.

Kısa çalışmaya giden işyerlerinde çalışan ya da ücretsiz izne çıkarılan işçiler eğer yeterli prim ödeme gününe sahip iseler "kısa çalışma ödeneğinden" yararlanmakta, yeterli prim ödeme gün sayısına sahip değilse 4447 sayılı İşsizlik Sigortası Kanun'unun Geçici 24. Maddesi kapsamında ve sabit/maktu nitelikli "Nakdi Ücret Desteğinden" yararlanmaktadırlar.

4447 sayılı İşsizlik Sigortası Kanun'unun Geçici 24. Maddesine göre nakdi ücret desteğinin günlük tutarı 39,24 TL'dir. Ayrıca bu tutardan damga vergisi kesilmekte ve desteğin aylık tutarı 1.170 TL. düzeyinde kalmaktadır.

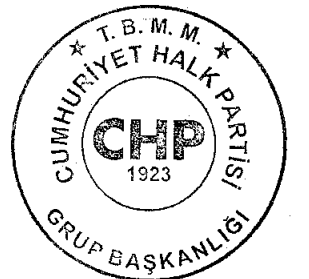
4447 sayılı İşsizlik Sigortası Kanun'unun Geçici 24. Maddesi nakdi ücret desteğini herhangi bir değışkene endekslemediği için madde düzenlemesinin yürürlüğe girdiği tarihten (16/04/2020) bu yana nakdi ücret desteği tutarı hiç değışmemiştir ve Kanun hükmünde değışiklik yapılmadığı sürece de değışmeyecektir. Oysa Nisan 2020'den bu yana TÜFE'de %14'ler düzeyinde bir artış olmuş, asgari ücret aynı düzeyde artmış ancak nakdi ücret desteği tutarı sabit kalmıştır. Öte yandan küresel salgın döneminde yeterli prim ödeme gün sayısına sahip işçilerin aldığı kısa çalışma ödeneği de prime esas kazanç ortalamasına endekslediği için nakdi ücret desteğinin çok üstünde kalmıştır.



Sosyal devlet olmanın bir gereği vatandaşların insanca yaşamasını sağlamaktır. Her ne kadar devletin bu görevi ekonomik ve mali kaynaklarla sınırlı olsa da nakdi ücret desteği tutarının, sağladığı işlev karşısında “çok düşük” kaldığı açıktır. Belirtilen sebeplerle nakdi ücret desteğinin arttırılması ve “asgari ücretin net tutarının %75’ine endekslenmesi” yerinde ve sosyal devlet hedefine uygun bir uygulama olacaktır.

Bunun yanında yine 4447 sayılı Kanunun 50. Maddesinin 1 inci fıkrasına göre küresel salgın dönemi dışında da uygulama imkanı bulunan “işsizlik ödeneğinin” tutarı “ sigortalının son dört aylık prime esas kazançları dikkate alınarak hesaplanan günlük ortalama brüt kazancının yüzde kırkıdır.” düzenlemesinde yer alan % 40 oranı da günümüz ekonomik koşullarında oldukça düşük kalmıştır. Bu oranın da “%75’e çıkarılması” yerinde olacaktır.

Benzer şekilde aynı Kanunun Ek. 2 nci maddesine göre küresel salgın dönemi dışında da uygulama imkanı bulunan, “kısa çalışma ödeneğinin tutarı sigortalının son on iki aylık prime esas kazançları dikkate alınarak hesaplanan günlük ortalama brüt kazancının % 60’ıdır.” düzenlemesinde yer alan % 60 oranı da yüksek enflasyon koşulları karşısında yetersiz kalmıştır. Bu oranın da “%75’e çıkarılması uygun olacaktır.



MADDE GEREKÇELERİ

MADDE 1-

4447 sayılı Kanunun 50. Maddesinin 1 inci fıkrasına göre Pandemi dönemi dışında da uygulama imkanı bulunan “işsizlik ödeneğinin” tutarı, sigortalının son dört aylık prime esas kazançları dikkate alınarak hesaplanan günlük ortalama brüt kazancının yüzde kırkıdır.” düzenlemesinde yer alan % 40 oranı da oldukça düşük kalmıştır. Bu oranın da “% 75’e çıkarılması” yerinde olacaktır. Bu maddede teklif edilen değişiklik ile yıllar boyu prim ödeyen sigortalıların, işsizlik ödeneği aldığı sürece yaşamlarını sürdürebilecekleri bir düzeyde ödeme yapılarak mağduriyetinin giderilmesi amaçlanmaktadır.

MADDE 2 -

4447 Kanunun Ek. 2 nci maddesine göre COVID-19 küresel salgın dönemi dışında da uygulama imkanı bulunan “kısa çalışma ödeneğinin tutarı, sigortalının son on iki aylık prime esas kazançları dikkate alınarak hesaplanan günlük ortalama brüt kazancının % 60’ıdır.” Düzenlemesinde yer alan % 60 oranı da yetersiz kalmıştır. Bu oranın da “% 75’e çıkarılması doğru olacaktır. Bu sayede yıllar boyu prim ödeyen sigortalıların mağduriyetinin giderilmesi amaçlanmaktadır.

MADDE 3 -

4447 sayılı İşsizlik Sigortası Kanun’unun Geçici 24. Maddesi nakdi ücret desteğini herhangi bir değişkene endekslemediği için madde düzenlemesinin yürürlüğe girdiği tarihten (16/04/2020) bu yana nakdi ücret desteği tutarı hiç değişmemiştir ve Kanun hükmünde değişiklik yapılmadığı sürece de değişmeyecektir. Oysa Nisan 2020’den bu yana TÜFE’de %14’ler düzeyinde bir artış olmuş, asgari ücret aynı düzeyde artmış ancak nakdi ücret desteği tutarı sabit kalmıştır.

Sosyal devlet olmanın bir gereği vatandaşların insanca yaşamasını sağlamaktır. Her ne kadar devletin bu görevi ekonomik ve mali kaynaklarla sınırlı olsa da nakdi ücret desteği



tutarının, sağladığı işlev karşısında “çok düşük” kaldığı açıktır. Belirtilen sebeplerle nakdi ücret desteğinin “asgari ücretin net tutarının % 75’ine endekslenmesi” amaçlanmaktadır.

MADDE4 -

Yürürlük Maddesidir.

MADDE 5 -

Yürütme Maddesidir.



**4447 SAYILI İŞSİZLİK SİGORTASI
KANUNU'NDA DEĞİŞİKLİK YAPILMASINA DAİR KANUN TEKLİFİ**

MADDE 1-08/09/1999 gün ve 4447 sayılı İşsizlik Sigortası Kanun'unun 50. Maddesinin birinci fıkrasının ilk cümlesi aşağıdaki gibi değiştirilmiştir.

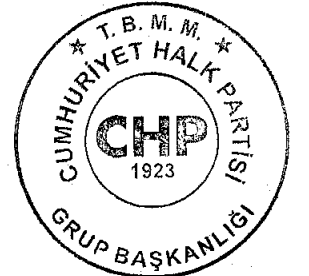
“Günlük işsizlik ödeneği, sigortalının son dört aylık prime esas kazançları dikkate alınarak hesaplanan günlük ortalama brüt kazancının **yüzde yetmiş beşidir**”

MADDE 2-08/09/1999 gün ve 4447 sayılı İşsizlik Sigortası Kanun'unun Ek 2. Maddesinin dördüncü fıkrasının ilk cümlesi aşağıdaki gibi değiştirilmiştir.

“Günlük kısa çalışma ödeneği; sigortalının son on iki aylık prime esas kazançları dikkate alınarak hesaplanan günlük ortalama brüt kazancının **yüzde yetmiş beşidir**”

MADDE 3-08/09/1999 gün ve 4447 sayılı İşsizlik Sigortası Kanun'unun Geçici 24. Maddesinin birinci fıkrası aşağıdaki gibi değiştirilmiştir.

“Bu maddenin yürürlüğe girdiği tarihte iş sözleşmesi bulunmakla birlikte 4857 sayılı Kanunun geçici 10 uncu maddesi uyarınca işveren tarafından ücretsiz izne ayrılan ve kısa çalışma ödeneğinden yararlanamayan işçiler ile 15/3/2020 tarihinden sonra 51 inci madde kapsamında iş sözleşmesi feshedilen ve bu Kanunun diğer hükümlerine göre işsizlik ödeneğinden yararlanamayan işçilere, herhangi bir sosyal güvenlik kuruluşundan yaşlılık aylığı almamak kaydıyla ve 4857 sayılı Kanunun geçici 10 uncu maddesinde yer alan fesih yapılamayacak süreyi geçmemek üzere, bu süre içinde ücretsiz izinde bulundukları veya işsiz kaldıkları süre kadar, Fondan **yürürlükte bulunan asgari ücretin günlük net tutarının %75'i oranında** nakdi ücret desteği verilir. Yapılan ödemelerden damga vergisi hariç herhangi bir kesinti yapılamaz”



MADDE 4- Bu Kanun,01.01.2021 tarihinden geçerli olmak üzere yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

MADDE 5-Bu Kanun hükümlerini, Cumhurbaşkanı yürütür.

